

Løsningsforslag Eksamen R2, vår 2018

DEL 1

Oppgave 1

$$\begin{aligned} \text{a) } f(x) &= \cos(\pi x - 2) \\ f'(x) &= -\sin(\pi x - 2) \cdot \pi = -\pi \sin(\pi x - 2) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{b) } g(x) &= x \cdot \sin x \\ g'(x) &= \sin x + x \cos x \end{aligned}$$

Oppgave 2

$$\text{a) } \int (4x^2 + 3x) dx = \frac{4}{3}x^3 + \frac{3}{2}x^2 + C$$

$$\begin{aligned} \text{b) } \int (4x^2 \cdot \ln x) dx \quad & u = \ln x, \quad u' = \frac{1}{x}, \quad v' = 4x^2, \quad v = \frac{4}{3}x^3 \\ \int (4x^2 \cdot \ln x) dx &= \ln x \cdot \frac{4}{3}x^3 - \int \frac{1}{x} \cdot \frac{4}{3}x^3 dx = \frac{4}{3}x^3 \ln x - \frac{4}{3} \int x^2 dx = \frac{4}{3}x^3 \ln x - \frac{4}{9}x^3 + C \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{c) } \int_0^{\sqrt{12}} \left(\frac{2x}{x^2 + 4} \right) dx \quad & u = x^2 + 4, \quad \frac{du}{dx} = 2x, \quad dx = \frac{du}{2x} \\ \int \frac{2x}{u} \frac{du}{2x} &= \int \frac{1}{u} du = \ln |u| + C = \ln(x^2 + 4) + C \end{aligned}$$

$$\int_0^{\sqrt{12}} \left(\frac{2x}{x^2 + 4} \right) dx = [\ln(x^2 + 4)]_0^{\sqrt{12}} = \ln(12 + 4) - \ln(0 + 4) = \ln 16 - \ln 4 = \ln \left(\frac{16}{4} \right) = \ln 4$$

Oppgave 3

$$a_5 = a_2 + 3d$$

$$13 = 4 + 3d$$

$$3 = d \quad a_1 = a_2 - d = 4 - 3 = 1$$

$$S_n = n \cdot \frac{(a_1 + a_n)}{2} = n \cdot \frac{1 + 1 + (n-1)3}{2} = n \cdot \frac{2 + 3n - 3}{2} = n \cdot \frac{3n - 1}{2}$$

Oppgave 4

$$\text{a) } y' = \sin x \cdot y^2$$

$$\frac{1}{y^2} \frac{dy}{dx} = \sin x$$

$$\int \frac{1}{y^2} dy = \int \sin x dx$$

$$-\frac{1}{y} = -\cos x + C_1$$

$$\frac{1}{y} = \cos x + C_2$$

$$y = \frac{1}{\cos x + C_2}$$

$$\text{b) } y(\pi) = \frac{1}{\cos \pi + C_2}$$

$$1 = \frac{1}{-1 + C_2}$$

$$-1 + C_2 = 1$$

$$C_2 = 2$$

$$y = \frac{1}{\cos x + 2}$$

Oppgave 5

a) $f(x) = 0$

$1 - x^2 = 0$

$x^2 = 1, \quad x = \pm 1$

$$\int_{-1}^1 (1 - x^2) dx = \left[x - \frac{1}{3}x^3 \right]_{-1}^1 = \left(1 - \frac{1}{3}1^3 \right) - \left(-1 - \frac{1}{3}(-1)^3 \right) = \frac{2}{3} + \frac{2}{3} = \frac{4}{3}$$

$$\begin{aligned} \text{b) } \pi \int_{-1}^1 (1 - x^2)^2 dx &= \pi \int_{-1}^1 (1 - 2x^2 + x^4) dx = \pi \left[\frac{1}{5}x^5 - \frac{2}{3}x^3 + x \right]_{-1}^1 \\ &= \pi \left(\frac{1}{5} - \frac{2}{3} + 1 \right) - \pi \left(-\frac{1}{5} + \frac{2}{3} - 1 \right) = \left(\frac{8}{15} + \frac{8}{15} \right) \pi = \frac{16\pi}{15} \end{aligned}$$

Oppgave 6

a) Topp når $\sin\left(\frac{\pi}{2}(x-1)\right) = 1$, da er $f(x) = 2 \cdot 1 = 2$

$$\frac{\pi}{2}(x-1) = \frac{\pi}{2} + 2\pi n$$

$$x-1 = 1 + 4n$$

$$x = 2 + 4n, \quad x = 2, \quad x = 6$$

Bunn når $\sin\left(\frac{\pi}{2}(x-1)\right) = -1$, da er $f(x) = 2 \cdot (-1) = -2$

$$\frac{\pi}{2}(x-1) = \frac{3\pi}{2} + 2\pi n$$

$$x-1 = 3 + 4n$$

$$x = 4 + 4n, \quad x = 4, \quad x = 8$$

Toppunkt i (2, 2) og (6, 2). Bunnpunkt i (4, -2) og (8, -2)

b) $\sin\left(\frac{\pi}{2}(x-1)\right) = 0$

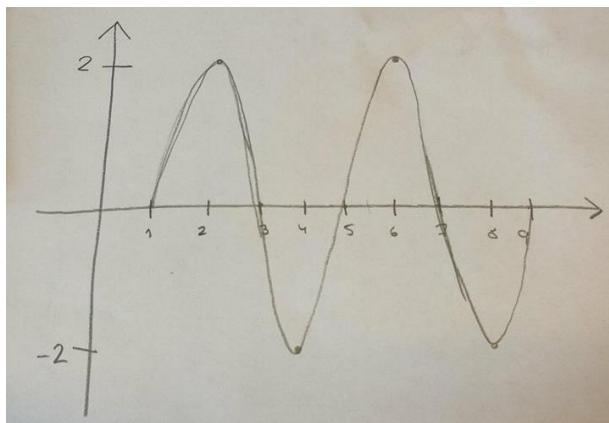
$$\frac{\pi}{2}(x-1) = \pi n$$

$$x-1 = 2n$$

$$x = 2n + 1, \quad x = 3, \quad x = 5, \quad x = 7$$

Jeg tenker det også er nok å argumentere ut fra symmetri, derfor må nullpunktene være i 3,5 og 7

- c) Se figur, viktig at topp, bunn og null er rett (og navn på aksene, selv om det mangler på denne skissa...

$$d) \quad 2 \sin\left(\frac{\pi}{2}(x-1)\right) = \sqrt{3}$$

$$\sin\left(\frac{\pi}{2}(x-1)\right) = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\frac{\pi}{2}(x-1) = \frac{\pi}{3} + 2\pi n$$

$$x-1 = \frac{2}{3} + 4n$$

$$x = \frac{5}{3} + 4n$$

$$\vee \quad \frac{\pi}{2}(x-1) = \frac{2\pi}{3} + 2\pi n$$

$$x-1 = \frac{4}{3} + 4n$$

$$x = \frac{7}{3} + 4n$$

$$x = \frac{5}{3}, \quad x = \frac{7}{3}, \quad x = \frac{17}{3}, \quad x = \frac{19}{3},$$

Oppgave 7

$$a) \quad (x-3)^2 - 9 + (y+2)^2 - 4 + (z-4)^2 - 16 - 20 = 0$$

$$(x-3)^2 + (y+2)^2 + (z-4)^2 = 49$$

$$(x-3)^2 + (y+2)^2 + (z-4)^2 = 7^2$$

Som tilsvarer en kule med $S(3, -2, 4)$ og med radius 7

$$b) \quad \text{Avstand fra punkt til Plan: } h = \frac{|ax+by+cz+d|}{\sqrt{a^2+b^2+c^2}} = \frac{|6 \cdot 3 - 3 \cdot (-2) + 2 \cdot 4 - 4|}{\sqrt{6^2 + (-3)^2 + 2^2}} = \frac{28}{\sqrt{49}} = \frac{28}{7} = 4$$

$$c) \quad \text{Bruker pytagoras for å finne radius: } x^2 = \sqrt{7^2 - 4^2}, \quad x = \sqrt{33}$$

$$\text{Areal: } \pi \sqrt{33}^2 = 33\pi$$

Oppgave 8

$$a) \quad \text{Konvergerer når } -1 < k < 1$$

$$-1 < -2x < 1$$

$$-\frac{1}{2} < x < \frac{1}{2}$$

$$\text{Rekke konvergerer når } -\frac{1}{2} < x < \frac{1}{2}$$

b)

$$\text{Når } x = -\frac{1}{2}: \quad S\left(-\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{1-2\left(-\frac{1}{2}\right)} = \frac{1}{2}$$

$$\text{Når } x = \frac{1}{2}: \quad S\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{1-2\left(\frac{1}{2}\right)} \rightarrow \infty$$

$$\text{Likninga har løsning for } a > \frac{1}{2}$$

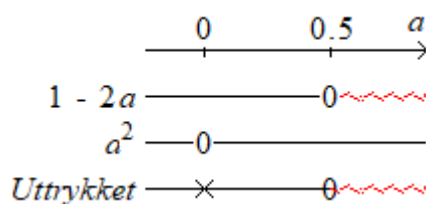
oppgave b) kan også løses slik:

$$S(x) = \frac{1}{1-(-2x)} = \frac{1}{1+2x} = a$$

$$1 + 2x = \frac{1}{a}, \quad x = \frac{1-a}{2a}$$

konvergerer når:

$$\left(\frac{1-a}{2a}\right)^2 < \frac{1}{4} \rightarrow \frac{1-2a}{a^2} < 0$$

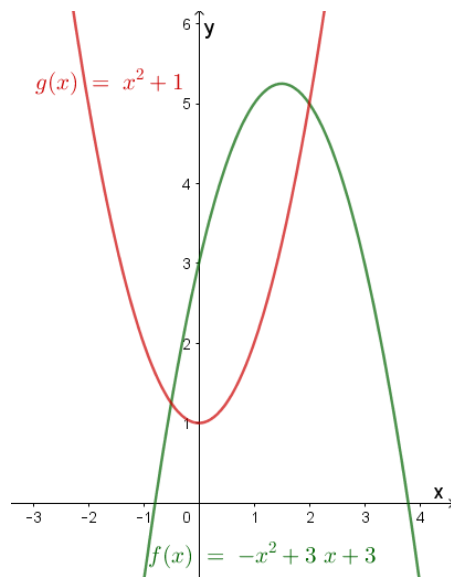

Rekke konvergerer når a er $\frac{1}{2}$ eller mer

DEL 2

Oppgave 1

a) Se figur:

b): Fant skjæringen mellom gtrafene i
\$3, Brukte kommandoen
IntegralMellom, og fant arealet i
\$4, det er $\frac{125}{24} \approx 5,21$

3	$f=g$
☐	Løs: $\left\{x = -\frac{1}{2}, x = 2\right\}$
4	$A:=\text{IntegralMellom}(f,g,(-1) / 2,2)$
☒	$\rightarrow A := \frac{125}{24}$

c) La inn M og N som oppgitt i \$5 og \$6
Definerte Tyngdepunktet, T som oppgitt i
oppgaven i \$7, $T\left(\frac{3}{4}, \frac{25}{8}\right)$

5	$M:=\text{Integral}(x(f(x)-g(x)), -0.5, 2)$
☐	$\rightarrow M := \frac{125}{32}$
6	$N:=1/2 \text{ Integral}(f(x)^2-g(x)^2, -0.5, 2)$
☐	$\rightarrow N := \frac{3125}{192}$
7	$T:=(M/A,N/A)$
☒	$\rightarrow T := \left(\frac{3}{4}, \frac{25}{8}\right)$

Oppgave 2

- a) La inn punktene A til C (\$1 - \$4). Lagde funksjonen K(t) (arealet av trekanten som en funksjon av t) ved å bruke kommandoene absoluttverdi, vektorprodukt og vektor (\$5), Satt deretter inn $t = 2$ i denne funksjonen (\$6). Arealet av trekanten er $\frac{13}{2} = 6,5$
- b) Satte K(t) = 6 og brukte kommandoen Løs (\$7)

For at arealet skal være 6 må t være 1,8 eller 7,85 eller 9,29 fordi det er disse verdiene som er innenfor intervallet til t

CAS	
1	A:=(0,0,0) → A := (0, 0, 0)
2	B:=(1,t+2,3 t) → B := (1, t + 2, 3 t)
3	C:=(0,4,t+1) → C := (0, 4, t + 1)
4	D:=(t-3,8,1) → D := (t - 3, 8, 1)
5	K(t):=1/2 abs(Vektorprodukt(Vektor(A, B), Vektor(A, C))) → K(t) := $\frac{1}{2} \sqrt{t^4 - 18 t^3 + 86 t^2 - 34 t + 21}$
6	K(2) → $\frac{13}{2}$
7	K(t) = 6 Løs: {t = -0.94, t = 1.8, t = 7.85, t = 9.29}

- c) Lagde en funksjon for Volumet av pyramiden (tetraederet) uttrykt ved t (\$8) Satt den deriverte av V lik null for å finne ekstremalpunkt (\$9) Når t = 7 er den andrederiverte negativ (\$10), grafen er konkav og det er et toppunkt

8	V(t):=1/6 abs(Vektorprodukt(Vektor(A, B), Vektor(A, C)) Vektor(A, D)) → V(t) := $\frac{1}{6} t^3 - 12 t^2 + 21 t - 10$
9	V'(t)=0 Løs: {t = 7}
10	V''(7) → -3

Volumet er størst når t = 7

Oppgave 3

- a) $y'(t) = k(12\,000 - y)$
b) Teksten tilsier at $y(0) = 100$
Brukte kommandoen LøsODE og fikk samme som jeg skulle vise (\$1)
c) Fant $k = 0.04$ (\$3 og \$4)
d) Brukte kommandoen ByttUt og kommandoen Løs (\$5 og \$6)

Etter ca 17 uker er halvparten (6000 stk) smitta

1	LøsODE(y'=k (12000-y), (0,100)) → $y = -11900 e^{-kx} + 12000$
2	f(x):=-11900 e ^(-k x)+12000 ≈ f(x) := $-11900 e^{-kx} + 12000$
3	f(10)=4000 Løs: $\left\{ k = -\frac{1}{10} \ln\left(\frac{80}{119}\right) \right\}$
4	{k = (-1) / 10 ln(80 / 119)} ≈ {k = 0.04}
5	ByttUt(f, k, 0.04)=6000 Løs: $\left\{ x = -25 \ln\left(\frac{60}{119}\right) \right\}$
6	{x = -25ln(60 / 119)} ≈ {x = 17.119}

Oppgave 4

a) Induksjonsbevis

1. *Vise at stemmer for $n = 1$*

$$P_1 = \frac{3 \cdot 1^2 - 1}{2} = 1$$

Formelen stemmer for $n = 1$ 2. *Antar at stemmer for $n = k$*

$$P_k = \frac{3k^2 - k}{2}$$

3. *Vise at stemmer for $n = k + 1$*

Venstre side:

$$\begin{aligned} P_{k+1} &= P_k + 3k + 1 \\ &= \frac{3k^2 - k}{2} + (3k + 1) \cdot \frac{2}{2} \\ &= \frac{3k^2 - k + 6k + 2}{2} \\ &= \frac{3k^2 + 5k + 2}{2} \end{aligned}$$

Høyre side:

$$\begin{aligned} P_{k+1} &= \frac{3(k+1)^2 - (k+1)}{2} \\ &= \frac{3(k^2 + 2k + 1) - k - 1}{2} \\ &= \frac{3k^2 + 6k + 3 - k - 1}{2} \\ &= \frac{3k^2 + 5k + 2}{2} \end{aligned}$$

Høyre side er lik venstre side. Formelen stemmer for $n = k + 1$ dersom den stemmer for $n = k$. Sammen med steg 1 betyr det at formelen stemmer for alle naturlige tall n

b) Trekanttall nummer n har formelen $T_n = \frac{n \cdot (n+1)}{2}$ fordi to av det samme trekanttallet «oppå hverandre» blir et rektangel med sider n og $n+1$, og trekanten er halvparten av dette

I følge figuren til Mathias er det 2 av trekantall nummer $n-1$ og ett av trekantall nummer n som til sammen utgjør femkant tall nummer n

$$\begin{aligned} 2 \cdot T_{n-1} + T_n &= 2 \cdot \frac{(n-1)(n-1+1)}{2} + \frac{n(n+1)}{2} = \frac{2(n-1)n + n(n+1)}{2} \\ &= \frac{2n^2 - 2n + n^2 + n}{2} = \frac{3n^2 - n}{2} \end{aligned}$$

Som er den samme formelen som i oppgave a)